

PRIMA CARTE DIN SERIA TATĂ BOGAT SCRISĂ
ÎN TOTALITATE ONLINE
ODATĂ CU DEBUTUL CRIZEI
FINANCIARE GLOBALE

seria TATĂ BOGAT
CONSPIRAȚIA
CELOR
BOGAȚI
CELE OPT NOI REGULI ALE BANILOR

ROBERT T. KIYOSAKI

AUTORUL CELEI MAI BINE VÂNDUTE CĂRȚI DE FINANȚE
PERSONALE DIN TOATE TIMPURILE, *TATĂ BOGAT*, *TATĂ SĂRAC*

CUPRINS

Mulțumiri 5

O notă de la Robert Kiyosaki:

De ce am scris această carte pentru voi 7

PARTEA ÎNTÂI

CONSPIRAȚIA 11

Capitolul 1

Poate Obama să salveze lumea? 29

Capitolul 2

Conspirația împotriva educației noastre 50

Capitolul 3

Conspirația împotriva banilor noștri:

băncile nu dau niciodată faliment 69

Capitolul 4

Conspirația împotriva bogăției noastre 87

Capitolul 5

Conspirația împotriva inteligenței noastre financiare ... 104

PARTEA A DOUA

RIPOSTÂND 123

Capitolul 6

Unde suntem astăzi 131

Capitolul 7

Care este numele jocului tău? 151

Capitolul 8	
Tipărește-ți propriii bani	174
Capitolul 9	
Secretul succesului: vinde	193
Capitolul 10	
Construind pentru viitor	215
Capitolul 11	
Educația financiară: un avantaj nedrept	238
Capitolul 12	
Dacă aș conduce eu sistemul educațional	262
<i>În concluzie</i>	297
<i>Postfață</i>	301
<i>Conspirația celor bogați</i>	
<i>Bonus special: întrebări și răspunsuri</i>	305

PARTEA ÎNTÂI

CONSPIRAȚIA

Rădăcina tuturor relelor

Este *dragostea față de bani* rădăcina tuturor relelor? Sau poate că *ignorarea banilor* este rădăcina tuturor relelor...

Ce ați învățat despre bani la școală? V-ați întrebat vreodată de ce sistemele noastre școlare nu prea ne învață mare lucru — dacă ne învață ceva — despre bani? O fi absența educației financiare în școlile noastre o neglijență a celor care sunt responsabili cu învățământul? Sau este o parte a unei conspirații mai ample?

Nu contează dacă suntem bogați sau săraci, educați sau ne-educați, copii sau pensionari sau încă activi — folosim cu toții bani. Ne place sau nu, banii au un impact extrem de puternic asupra vieții noastre în ziua de azi. Să omitem subiectul banilor în sistemul nostru educațional este crud și imoral.

Comentariul cititorilor:

Dacă nu ne trezim ca țară și nu începem să ne asumăm responsabilitatea propriei educații în problemele de bani, dacă nu îi vom învăța pe copiii noștri acest lucru, suntem pregătiți să avem un accident de tren de proporții catastrofice.

Kathryn Morgan

Am făcut liceul și școala generală în Florida și Oklahoma. Nu am primit niciun fel de educație financiară. Ca urmare, am fost nevoit să urmez cursuri de prelucrare a lemnului și a metalelor.

Wayne Porter

Schimbarea regulilor banilor

În 1971 președintele Richard Nixon a schimbat regulile banilor: fără aprobarea Congresului, el a rupt legătura dintre dolarul american și aur. El a luat această decizie unilaterală pe parcursul unei întâlniri discrete, care a durat două zile, pe insula Minot, în statul Maine, fără să se consulte cu Departamentul de Stat sau sistemul monetar internațional.

Președintele Nixon a schimbat regulile deoarece țările care erau plătite în dolari americani au devenit sceptice atunci când Trezoreria Statelor Unite a început să tipărească din ce în ce mai mulți bani ca să acopere datoria externă și și-au schimbat imediat dolarii pe care îi aveau în aur, secătuiind cea mai mare parte a rezervelor de aur ale Statelor Unite. Tezaurul a fost golit deoarece guvernul importa mai mult decât exporta și din cauza războiului din Vietnam care era foarte costisitor. Pe măsură ce economia noastră creștea, importam din ce în ce mai mult petrol.

În limbajul de zi cu zi, America intra în faliment. Cheltuiam mai mult decât câștigam. Statele Unite nu-și mai puteau plăti notele de plată — atâta timp cât acestea trebuiau plătite în aur. Rupând legătura dintre dolar și aur și declarând că transformarea dolarilor în aur este ilegală, Nixon a permis Statelor Unite să-și plătească datoriile tipărind bani.

În 1971, regulile mondiale ale banilor s-au schimbat și a început cea mai prosperă perioadă din istoria umanității. Boomul a continuat atâta timp cât lumea ne-a acceptat banii dubioși, susținuți de nimic altceva decât de promisiunea contribuabililor americani că vor plăti facturile Statelor Unite.

De când Nixon a schimbat referința standard a monedei americane la aur, inflația a explodat. Petrecerea continua. Pe măsură ce se tipăreau, în fiecare deceniu, tot mai mulți bani, valoarea dolarului scădea, iar prețurile bunurilor și ale activelor creștea. Chiar și americanii din clasa mijlocie deveneau milionari pe măsură ce prețurile caselor creșteau. Primeau carduri de credit prin poștă. Bani curgeau liber. Ca să-și plătească debitele făcute cu cardul, oamenii își foloseau casele pe post de ATM. Valoarea caselor creștea continuu, nu?

Orbiți de lăcomie și de ușurința cu care puteau lua credite, mulți oameni fie că nu au văzut, fie că nu au ținut cont de semnalele de avertisment pe care un astfel de sistem le emitea.

În 2007 ne-a intrat în vocabular o nouă sintagmă: *datornic cu risc ridicat* — o persoană care împrumută bani să-și cumpere o casă pe care nu și-o poate permite. La început, s-a crezut că problema debitorilor cu risc ridicat era limitată la câteva persoane sărace sau la cei cuprinși de „nebulie financiară“, care visau să aibă propriile case. Sau, se credea că era limitată la speculanți care încercau să facă rapid un ban. Chiar și candidatul republican la președinție John McCain nu a luat în serios criza până la sfârșitul lui 2008, încercând să asigure pe toată lumea că: „Baza noastră economică este foarte puternică.“

Cam pe la aceeași dată, un alt cuvânt și-a făcut loc în conversațiile noastre zilnice: *refinanțare* — salvarea băncilor noastre cele mai mari de aceleași probleme pe care le au și datornicii cu risc ridicat, o datorie prea mare și insuficiente lichidități. Pe măsură ce criza financiară s-a răspândit, milioane de oameni și-au pierdut serviciul, casa, economiile, banii pentru facultatea copiilor, fondurile de pensii. Cei care, până acum, nu au pierdut nimic se tem că ar putea urma. Chiar statele în sine simt amenințarea: guvernatorul Californiei, Arnold Schwarzenegger, a început să vorbească despre emiterea de IOU* în locul cecurilor de salarii pentru legislativul californian, deoarece statul lor, una dintre cele mai mari economii ale lumii, se apropia de faliment.

* Cecuri pe care scrie „I Owe You“ — îți datorez — o sumă și semnătura, documente prin care este recunoscută oficial o datorie (*n. tr.*)

Când a început anul 2009, lumea se uita la președintele nou ales, Barack Obama, căutând salvarea.

Un furt de lichidități

În 1983 am citit o carte de R. Buckminster Fuller intitulată *Grunch of Giants*. Cuvântul *grunch* este un acronim pentru *Gross Universe Cash Heist**. Este o carte despre cei superbogați și ultraputernici și despre felul în care ei au furat de la oameni și i-au exploatat timp de secole. Este o carte despre conspirația celor bogați.

Grunch of Giants trece de la regii și reginele de acum câteva mii de ani la timpurile moderne. Ea explică felul în care cei bogați și puternici au dominat întotdeauna masele. Aflăm și cum hoții moderni ai băncilor nu mai trebuie să poarte măști. Mai degrabă, ei poartă costum și cravată, au competențe academice și jefuiesc băncile din interior, nu din exterior. După ce am citit *Grunch of Giants* acum mulți ani, am putut prevedea venirea actualei crize financiare — nu știam doar momentul exact când va veni. Unul dintre motivele pentru care investițiile mele și afacerile pe care le am o duc bine, în ciuda crizei economice, este că am citit *Grunch of Giants*. Cartea mi-a dat suficient timp să mă pregătesc pentru criză.

Cărțile despre conspirații sunt scrise de oameni periferici. Dr. R. Buckminster Fuller, deși era înaintea timpurilor sale din punctul de vedere al gândirii, cu greu putea fi numit o persoană periferică. A urmat cursurile Universității Harvard și, deși nu și-a luat licența acolo, s-a descurcat foarte bine (la fel ca și un alt faimos individ care a renunțat la Harvard, Bill Gates). Institutul American al Arhitecților îl onorează pe Fuller, considerându-l unul dintre cei mai mari arhitecți și designeri ai Americii. Se spune despre el că ar fi unul dintre cei mai realizați americani din istorie, având pe numele său un număr substanțial de patente. A fost un futurist respectat și a constituit sursa de inspirație pentru versul „bunicul viitorului“ din cântecul lui John Denver „What One Man Can Do“. Fuller a fost un apărător al mediului mult

* Cel mai mare furt al universului (*n. tr.*).

înainte ca majoritatea oamenilor să știe ce înseamnă acest lucru. Dar, mai mult decât orice, este respectat pentru că și-a folosit geniul pentru a face o lume de care să beneficieze toți... nu numai el sau cei bogați și puternici.

Am citit mai multe cărți ale doctorului Fuller înainte de a ajunge la *Grunch of Giants*. Problema a fost pentru mine că majoritatea cărților lui erau despre matematică și știință. Acele cărți mă depășeau cu mult. Dar am înțeles *Grunch of Giants*.

Lectura acestei cărți mi-a confirmat multe dintre suspiciunile mele nemărturisite despre felul în care funcționează lumea. Am început să înțeleg de ce la școală nu îi învățăm pe copiii noștri despre bani. Am aflat și de ce am fost trimis în Vietnam să lupt într-un război pe care nu ar fi trebuit să îl pornim. Simplu spus, războiul este profitabil. Războiul are legături, de multe ori, cu lăcomia și nu cu patriotismul. După nouă ani de armată, patru la Academia Militară Federală și cinci ca pilot al Corpului Pușcașilor Marini, trecând de două ori prin infernul Vietnamului, nu pot decât să fiu de acord cu dr. Fuller. Am înțeles printr-o experiență directă de ce el se referă la CIA ca la *Capitalism's Invisible Army**.

Cel mai bun lucru legat de *Grunch of Giants* a fost că a trezit studentul din mine. Pentru prima dată în întreaga mea viață, am dorit să studiez un subiect: modul în care cei bogați și puternici ne exploatează legal pe noi, ceilalți. Din 1983 am studiat și citit peste cincizeci de cărți pe acest subiect. În fiecare dintre cărți am găsit câte o bucățică de puzzle. Paginile pe care le citiți acum îl reconstituie integral.

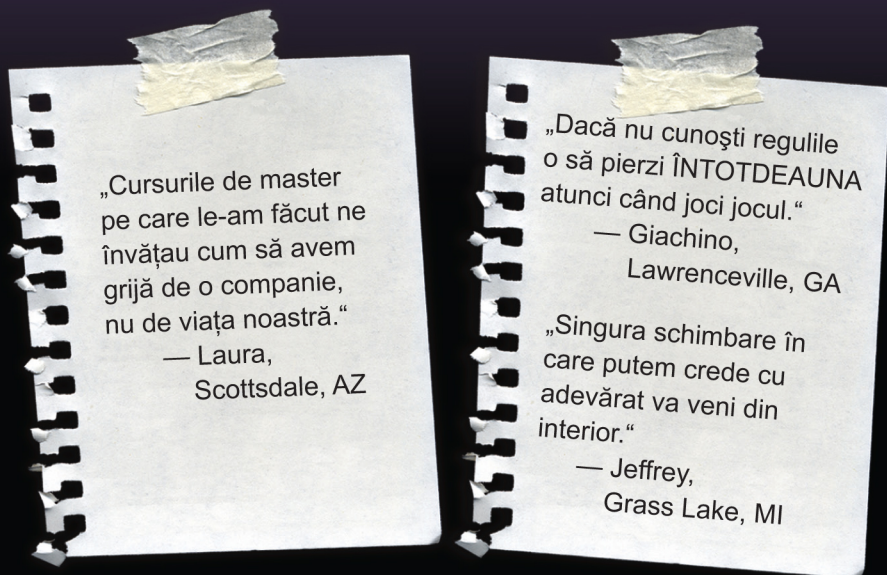
Există o conspirație?

Teorii ale conspirației sunt pe toate drumurile. Le-am auzit cu toții. Există teorii ale conspirației referitoare la asasinii lui Lincoln, Kennedy sau Martin Luther King. Am auzit și teorii ale conspirației despre 11 septembrie 2001. Aceste teorii nu vor muri niciodată. Teoriile sunt teorii. Ele se bazează pe bănuieli și pe întrebări la care nu s-a dat un răspuns.

* Armata Invizibilă a Capitalismului (*n. tr.*).

CONSPIRAȚIA CELOR BOGAȚI. CELE OPT NOI REGULI

ALE BANILOR prezintă viziunea lui Robert Kiyosaki asupra economiei globale și analizează cauzele pentru care oamenii se confruntă cu dificultățile crizei contemporane. Autorul înfățișează complexul de factori care au creat haosul economic și prezintă propunerile sale de soluții pentru problemele financiare actuale. *Conspirația celor bogați* demonstrează că momentele ce par a fi extrem de dificile reprezintă, de fapt, o oportunitate pentru oameni de a investi în educația lor financiară.

BAZATĂ PE PRIMA CARTE INTERACTIVĂ A LUI ROBERT KIYOSAKI

Robert Kiyosaki a abordat o perspectivă nouă și inovativă în această carte, care a fost mai întâi publicată online. Oamenii care au aplicat recomandările seriei *Tată bogat* în viețile lor — dar și cititorii ce se confruntă cu actualele circumstanțe economice dificile — au fost invitați să devină contribuitori la scrierea cărții, oferind feedback la propunerile avansate de Kiyosaki. Ediția de față este rezultatul acestui proces interactiv.

Cărțile lui Robert Kiyosaki referitoare la educația financiară au fost citite de milioane de oameni din toată lumea. *Conspirația celor bogați* reprezintă prima încercare cu adevărat interactivă în care cititorii de pretutindeni și-au putut spune părerea și au putut comenta online, capitol cu capitol, o problemă arzătoare a lumii contemporane.